

**КОНСПЕКТ ЗА СЕМЕСТРИАЛЕН ИЗПИТ
ПО ЕПИДЕМИОЛОГИЯ НА ИНФЕКЦИОЗНИТЕ БОЛЕСТИ
ЗА СТУДЕНТИ МЕДИЦИНА, V-ти курс
2023/2024 г.**

1. Предмет, теория и методи на епидемиологията на инфекциозните болести, на епидемиологията на неинфекциозните масови болести и на епидемиологията на неинфекциозните болести с инфекциозен механизъм на проявление. Цели, задачи, методи, връзка с другите медицински дисциплини и значение.
2. Инфекциозен процес – биологична основа на епидемичния процес.
3. Епидемичен процес – определение, съставлящи го първични и вторични движещи сили, епидемично огнище, форми на епидемичния процес.
4. Източник на зараза: болен човек – епидемиологично значение на различните стадии на инфекциозната болест и на клиничните и форми на протичане.
5. Заразносителство – определение, видове, и епидемиологично значение. Животните като източник на инфекция.
6. Механизъм на предаване на заразата- биологична обусловеност, фази, фактори на предаване, видове механизми и пътища на разпространение на заразата.
7. Фактори на предаване на заразата – въздух, почва, вода, храна, предмети от външната среда.
8. Видове епидемии – характеристика на въздушно-капкови, водни, млечни, хранителни, кръвни, контактно-битови епидемии.
9. Възприемчивост на населението – неспецифични и специфични фактори. Имунопрофилактика – определение и видове имунитет, видове ваксини – характеристика и начин на приложение. Национален имунизационен календар – схеми на приложение на ваксините. Препоръчителни ваксини – схеми на приложение.
10. Вторични движещи сили на епидемичния процес – социален фактор.
11. Вторични движещи сили на епидемичния процес – природен фактор. Живи преносители на инфекциозните болест.
12. Епидемиологично проучване – цел, задачи, етапи на провеждане, епидемиологичен анализ.
13. Общи профилактични и основни противоепидемични мерки. Мерки в епидемичното огнище.
14. Епидемиология на инфекции свързани с медицинско обслужване/нозокомиални инфекции. Стандартни/универсални предпазни мерки.
15. Дезинфекция и стерилизация – определение, видове, методи, средства. Физична стерилизация. Химични средства за дезинфекция – халогени, феноли, алдехиди, алкохоли, окислителни, бигванидини и др. Студена стерилизация.
16. Дезинсекция – определение, методи, средства и значение.
17. Дератизация - определение, методи, средства и значение.
18. Елиминация и ерадикация на инфекциозните болести
19. Кореман тиф и паратиф А и В
20. Салмонелози
21. Шигелози
22. Колиентерити
23. Холера
24. Бруцелоза
25. Лептоспироза
26. Дифтерия

27. Скарлатина
28. Морбили
29. Варицела
30. Рубеола
31. Епидемичен паротит
32. Грип.
33. Коронавирусни инфекции.
34. Коклюш. Паракоклюш
35. Менингококова болест
36. Полиомиелит
37. ЕСНО и Коксаки вирусни инфекции
38. Вирусни хепатити А, В, С, Д, Е
39. Чума
40. Туларемия
41. Петнист тиф
42. Ку треска
43. Марсилска треска
44. Арбовирусни енцефалити
45. Лаймска болест
46. Възвратни тифове
47. Кримска-Конго хеморагична треска
48. Хеморагична треска с бъбречен синдром
49. Жълта треска
50. Денга
51. Антракс
52. Тетанус
53. Бяс
54. Шап
55. ХИВ/СПИН

ЛИТЕРАТУРА

Задължителна литература:

1. Епидемиология на инфекциозните заболявания. Под редакцията на проф. д-р Нели Рибарова. Медицинско издателство София, 2011г. (ISBN 978-954-2918-38 -7) (автори: Н.Рибарова, Й.Стоилова, Н.Вълканова, И.Младенова, Й. Митова)
2. Учебник по епидемиология на инфекциозните заболявания. Под редакцията на Н.Ватев, Й.Стоилова, Медицинско Издателство „Райков”, Пловдив, 2015 (ISBN:9789549666656) (автори: Й.Стоилова, А.Кеворкян, Н.Ватев)
3. Клинична епидемиология. Под редакцията на Й. Стоилова, А.Кеворкян. Медицинско Издателство „Райков”, Пловдив, 2017 (второ преработено и допълнено издание)(ISBN: 978-954-9666-70-0) (автори: Й.Стоилова, А.Кеворкян, Б.Захариева, Я.Захариев, Р.Райчева, В.Рангелова, В.Войнова).
4. Ръководство за практически упражнения по епидемиология на инфекциозните болести. Под редакцията на Й. Стоилова, Медицинско Издателство „Райков”, Пловдив, 2019 (трето преработено и допълнено издание) (ISBN 978-954-9666-71-7) (автори: Н. Ватев, А. Кеворкян, Й.Стоилова).
5. Ръководство за практически упражнения по епидемиология на инфекциозните заболявания. Под редакцията на Н. Рибарова, Издателство „Симелпрес”, София, 2013

(ISBN 978-954-2918-74-5) (автори:Н.Рибарова, Й.Стоилова, Н.Вълканова, И.Младенова, М.Карчева,Р.Константинов, А.Кеворкян).

Препоръчителна литература:

Актуална информация за основните разглеждани нозологични единици и епидемиологичната ситуация в страната, имунизации за пътуващи в чужбина, както и определени въпроси, свързани с практически мерки и препоръки за превенция и контрол на заразните заболявания и нозокомиалните (вътреболнични инфекции) могат да бъдат намерени на следните интернет сайтове:

-Национален Център по Заразни и Паразитни Болести (НЦЗПБ) <http://www.ncipd.org>

-Българска Асоциация по Превенция и Контрол на Нозокомиалните Инфекции <http://www.bulnoso.org>

-Българска Асоциация на микробиолозите - <https://www.bam-bg.net>

-Наредба No 3 от 8.05.2013 г. за утвърждаването на медицински стандарт по превенция и контрол на вътреболничните инфекции

- Наредба № 21 от 18 юли 2005 г. за реда за регистрация, съобщаване и отчет на заразните болести (Издадена от Министерството на здравеопазването, доп. ДВ. бр.40 от 31 Май 2022г.)

-Наредба № 15 от 12 май 2005 г. за имунизациите в Република България (Издадена от Министерството на здравеопазването, изм. и доп. ДВ бр. 22 от 15.03.2024 г.)